

concerto
BUDAPEST

GLINKA PLETNYOV

Nakarjakov
Pletnyov

2025. április 25.
péntek 19.30 | Müpa

GLINKA: Valse-Fantaisie

MIHAIL PLETNYOV: Trombitaverseny
(Magyarországi bemutató)

- szünet -

MIHAIL PLETNYOV: 14 kép zenekarra
(Magyarországi bemutató)

1. Prélude	8. Obsession espagnole
2. Course de chevaux	9. Adagio
3. L' utomne	10. Romance
4. Defile des jouettes	11. Dance
5. Gavotte	12. Carneval March
6. Un poco di Ciaikovsky	13. Adieu
7. Hommage à Wagner	14. Variations

Szergej Nakarjakov trombita
Concerto Budapest

Vezényel: **Mihail Pletnyov**

CONCERTO BUDAPEST SZIMFONIKUS ZENEKAR

Zene szenvedéllyel

A Concerto Budapest szimfonikus zenekar Magyarország egyik vezető nagyzenekara. Egyéni hangzásával, nagy ívű műsorszerkesztésével különleges és meghatározó szereplője a magyar és nemzetközi zenei életnek. Széles repertoárja a jól ismert klasszikusoktól napjaink kortárs darabjaiig terjed. Progresszív karaktere elementáris erővel nyilvánul meg zenészei játékában, előadásukat a zene szenvedélyes szeretetével teszik feledhetetlenné a közönség számára is.

A zenekar egyike Magyarország legrégebbi együtteseinek, a több mint százéves múltat magáénak tudható Concerto Budapest elődje 1907-ben alakult meg. Zeneigazgatója és vezető karmestere a 2007-es centenárium óta Keller András világhírű hegedűművész-professzor, a Keller Quartet alapítója.

A Concerto Budapest Keller András személyében és vezetésével a magyar kamarazenélés legnemesebb tradícióit viszi tovább, melyeket Bartók Bélától és Weiner Leótól Végh Sándoron és Rados Ferencen át Kurtág Györgyig ívelő folytonosság és zenei szellemiség fémjelez.

A zenekar állandó vendégei olyan elismert magyar zenészek, mint Takács-Nagy Gábor, Ránki Dezső, Várjon Dénes, Kelemen Barnabás, Baráti Kristóf, Fenyő László, Szűcs Máté, Berecz Mihály és Perényi Miklós, visszatérő nemzetközi vendéglistái közé tartozik Gidon Kremer, Heinz Holliger, Isabelle Faust, Khatia Buniatishvili, Lucas Debargue, Mihail Pletnyov és Jevgenyij Koroljov.

A Concerto Budapest tiszteletbeli elnöke Kurtág György, a kortárs zene élő legendája.

Mihail Ivanovics GLINKA

Valse-Fantaisie

- 1. Az eredetileg zongorára írt melankolikus mű ezúttal nagyzenekari változatban szólal meg.**
- 2. A cím a páratlan lüktetésű keringő és a minden formai kötöttségtől mentes fantázia műfaj összevonásából született.**
- 3. Az első zenekari változatot Berlioz vezényletével mutatták be 1845-ben, Párizsban.**

„A szerelemről csak annyit tudok, hogy fájdalmat okoz” – írta az akkor még csak Valse néven futó zongoradarabjának kéziratába Glinka. Igaz, ami igaz, a művet hallgatva nem a nyüzsgő bál tömegében boldogan keringő(ző) szerelmespár jut eszünkbe. Sokkal inkább a vágyakozás, talán a bálban fel nem kért / felkérni nem merő személy pezsgés közepette megélt magánya rajzolódik ki a zenében. Pedig a keringőlüktetésben még a Straussok felhőtlen zenei világa is felötölhet bennünk, illetve Carl Maria von Weber *Felhívás keringőre* című végtelenül kellemes darabjának hangulata. Hiába, a romantika mestere épp azzal teremt fájdalmas életérzést, hogy mindvégig kontrasztban tartja a lendületes környezet és a lírai belső kettősét. Glinka egyik legnépszerűbb darabja ez, bár nem mindig volt így. A komponistának szobra van a budapesti Operaház homlokzatán, vagyis korában kifejezetten nagy sikerű operaszerzőnek számított, ma viszont művei ritkábban kerülnek koncertműsorra. A *Valse-Fantaisie* eredeti zongoraváltozatát 1839-ben vetette papírra, majd hat évvel később tovább dolgozott rajta, és átültette kislezenekari apparátusra – akkor már a Fantaisie kiegészítéssel a címben. Halála előtt nem sokkal, 1856-ban továbbbővítette a mű fonalát, és akkor már Valse-Scherzóként tekintett a nagyzenekarra komponált, tempójában felfokozott verzióra. Az alapdallamot variáló zene a hangszerelés által még izgalmasabban és sokszínűbben fejlődik, a melankólia és a szenvedély csillogással és érzékiséggel vértetződik fel.

Szergej Nakarjakov

„Sosem éreztem magam csodagyereknek.

Csak **szerencsés vagyok, hogy korán
megtaláltam önmagam** - persze édesapám
segítségével, aki rendkívül
tehetséges ember.”

Mihail Pletnyov

*„Csak az alkotás pillanata számít,
amikor olyan erők irányítanak,
amelyekről nem tudom,
honnan származnak.”*

Mihail PLETNYOV

Trombitaverseny (magyarországi bemutató)

- 1. A trombitaverseny 2023/2024 fordulóján született, és a koncert szölistája, Szergej Nakarjakov számára készült.**
- 2. A művet Stefan Plank szölistájával mutatták be Szöfiában, 2024 júniusában, ám a magyarországi bemutatón Nakarjakov fújja a trombitaszölamot.**
- 3. A tööbtételes, de egybekomponált mű egy orosz dallamot állít a középpontba.**

A trombitaverseny műfajának hagyománya egészen a barokk korszakig nyúlik vissza. Az akkor még billentyű nélkül létező hangszer a kezdetektől az öröm, az elegancia, az ünnepélyesség vagy épp a vadászat, a veszély, a jeladás eszköze, így trombitaszöt hallva a közönség a mai napig könnyen asszociálhat ezekre a funkciókra. A zeneszerzők nemegyszer rá is játszanak erre a kollektív asszociációra, és a modern, billentyűs trombitákön is előszeretettel használják a hangszerből természetesen jövő felhangrendszer hangjait, a jól ismert fanfárok fordulatait, a rézfúvósoktól megszokott fényes hangzást. Trombitaversenyében Pletnyov némileg ellene megy ezeknek a hagyományoknak. 2024 elején keletkezett műve ugyan kifejezetten virtuóz, nem a szokásos technikai kihívások elé állítja szölistáját. A mű vége felé azért enged neki némi tradicionális trombitaszöt, de a darab túlnyomó tööbségében egy már-már önmagán túlmutató hangszer jelenik meg a színpadön. Szokatlan húzás az is, hogy a hagyományos B-trombita helyett Pletnyov C-trombitát ír elő, így még fényesebb, magasabb hangot varázsol a zenekar élére. (Ezt a hangszert leginkább amerikai zenekarokban, jazzbandekben és kortárs művekben szokták használni.) A versenymű hangszerelése is különleges, hiszen a vonósok mellett gazdag ütösszekció, illetve fuvola és fagott foglal helyet. A széles skálán mozgó zenekar és a szölista a karmester-zeneszerző hazájának dallamát dolgozza fel a műben, amely szerzői vezénylet alatt csak még autentikusabbá válik.

Mihail PLETNYOV

14 kép zenekarra (magyarországi bemutató)

- 1. A mű egy japán középiskolai zenekar, a Morimura Gakuen Junior High School Orchestra részére készült.**
- 2. Pletnyov tizenhárom régebb óta érlelődő rövid darabját fogta csokorba, majd később egy tizennegyedik képpel tette teljessé a művet.**
- 3. A tizennégy képben a karmester–zeneszerző személyes gyermekkori emlékei és életeseményei elevenednek meg.**

Nem mindennapi esemény, hogy egy középiskolai zenekar nemcsak inspirál egy zeneszerzőt, de az ebből születő mű meg is állja a helyét a világ bármely koncerttermében. Nem gyerekdarabról van tehát szó a *14 zenekari kép* esetében, hiába tizenegy–tizenhét évesek a címzettek. Történt ugyanis, hogy Mihail Pletnyov egy japán koncertkörútja alkalmával első vendégkarmesterként épp a Tokiói Filharmonikus Zenekarral próbált Morimurában, amikor a helyi középiskola szimfonikus zenekara bekéredzkodett a próbájára. Már az érdeklődés maga is kivívta a karmester elismerését, ahogy a tény is, hogy egy középiskolának szimfonikus zenekara van, hát még az, amikor a lemezüket hallgatva Pletnyov ráébredt, hogy ezek a gyerekek olyan fajsúlyos műveket játszanak, mint Rachmaninov 2. szimfóniája. A szerző úgy döntött, komponál a morimuraiaknak egy olyan művet, ami stílusában, mondanivalójában jobban illik a tinédzser korosztályhoz. A lelkes szerző az előadók számára talán legelőnyösebb formát és témát választotta: intim zenekari képekben személyes emlékeket, élettanulságokat fogalmazott meg. A művek különlegességét az adja, hogy Pletnyov már gyerekkora óta komponál, azóta írta és gyűjtötte azokat az emlékeneket, amelyekből ez alkalomra zenekari ciklust formált. A kamasz zenész élményei és problémái az érett mester szemüvegén keresztül: egy kamaszzenekar által átélhető téma egy professzionális zenekar előadásában – ez lett a *13 zenekari kép*, amelyet Pletnyov nemrég kiegészített egy tizennegyedik emlékkal. Művét ebben a formában tekinti véglegesnek.

Mihail Pletnyov

„Zeneszerzőként magam is tudom,
hogy egy partitúra soha nem
mondhatja el pontosan azt,
amit a szerző akar. **A kompozíciók
olyanok, akár a gyerekeid.
A te nevedet viselik,
azt hiszed, hozzád tartoznak,
de nem. Saját életük van.**”

25 APRIL 2025, FRIDAY 19.30 | LISZT ACADEMY, GRAND HALL

GLINKA / PLETNEV

Nakariakov / Pletnev

GLINKA: Valse-Fantaisie

MIKHAIL PLETNEV: Trumpet Concerto (Hungarian premiere)

MIKHAIL PLETNEV: 14 Images for Orchestra (Hungarian premiere)

Sergei Nakariakov trumpet

Concerto Budapest Symphony Orchestra

Conductor: **Mikhail Pletnev**

For this concert, the conductor and composer Mikhail Pletnev and the always-astonishing virtuoso trumpet player Sergei Nakariakov will take centre stage. The programme will open with Mikhail Glinka's Waltz Fantasy, which he originally composed for piano [1839], before much later [1856] writing a second version for the orchestra. It will be followed by a new, convincingly elegant concert number that was composed with Nakariakov's outstanding talents in mind, and inspired by Russian folk melodies, the dance music of the Strauss family, and Weber's Invitation to the Dance. Indeed, Mikhail Pletnev intended the trumpet concerto, which will be performed in Hungary for the first time, for his compatriot Nakariakov, who has been deservedly described as both the Paganini and the Caruso of the trumpet. In addition to working as a pianist and conductor, Pletnev has long been active as a composer. The Budapest audience can also look forward to encountering one more notable composition from the celebrated Russian musician, 14 Orchestral Images, which will also be making its Hungarian debut.

**concerto
BUDAPEST**

TÁMOGASSA
adójának 1%-ával
a Concerto Budapestet!

A zenekar adószáma: **18312777-2-43**
(Concerto Akadémia Nonprofit Kft.)

concerto BUDAPEST

You Tube

 concertobudapest.hu

 [concertobudapest](https://www.facebook.com/concertobudapest)

 [concerto_budapest](https://www.instagram.com/concerto_budapest)

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

DEMJÁN SÁNDOR
ALAPITVÁNY

müpa
Budapest